

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ

ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14

ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ

Αριθ. Έρωτ. Μουσ. XL 6/1978

Α'
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Dec 1969 / April 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις). *Νέον Πετρίτσιον*
(παλαιότερον ὄνομα: *Βέτερνα*...), Ἐπαρχίας *Σιντινῆς*,
Νομοῦ *Σερρών*

2. Ὄνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος *Παναγ*
Γεωργανόπουλος... ἐπάγγελμα *ἐπιμοδιόσημος*...
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις *Νέον Πετρίτσιον - Σερρών*
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον. *ἑπτὰ (7)*

3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :

α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον *Ανδρέας Βουγιάντης τοῦ*
Χρήστου

ἡλικία *62*... γραμματικαὶ γνώσεις *ἀγράμματος*

... τόπος καταγωγῆς *Ν. Πετρίτσιον*

β) *Μάγνος Ντῆλας τοῦ Γεωργίου, Σιντινῆς, ἐλνὸς 48,*
ἐκ Ν. Πετρίτσιον

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζονται διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ

βοσκήν ποιμνίων ; *Ἀπὸ τῆς ἐμαρμερμένης, ἀλλ' ἔβασαν*
παρὰ τῆς ὁδοῦ τοῦ Σαρμενίου καὶ τὰ μεγάλα βῶα ἐκ χωρίου
ἐνὶ τῇ ἐπαρχίᾳ τῶν Μοτέλλης ἔβασαν, κυρίως, ἀγροφόροι.

Ἐπὶ τῇ χωρίᾳ χωρίζονται ἢ ἐνηλλάσσονται κατὰ χρονικά διαστήματα ; *Ἐπὶ τῇ χωρίᾳ χωρίζονται διὰ βοσκῆς καὶ διὰ μαρμερμένης.*

2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτῆμονας ("Ἑλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ.

Ἀπὸ τῆς χωρὸς μικρὴς ἐκτάσεως, εἰς τὴν
χειροκτῆταιν κατεῖχε ἡν μεγαλύνειν ἐκτείν.

3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του ;

Ναί, διατερεῖ τὴν περιουσίαν μέχρι τοῦ
θανάτου του.

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ;

Συγχρόνως. Ἐξ ἀμφοτέρων. Δηλ. ἐξ τῆς γεωργίας (κυρίως) καὶ τὴν κτηνοτροφίαν.

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; *ὸ ἀνέβαινε ἔ. ἀντιθέτως. Ὁ γεωργὸς παραμένον-
τον ἐν παρέργῳ καὶ μὴ τῷ τέχνῳ.*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς άτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; *Ὁ τσιφλικὸς γεω-
μήτριον εἶχε, σκηνὴν, δαλὰν μονίμου (συγκρατοῦ), οἱ δὲ
ἄλλοι ἐργάζοντο ἐργάζοντο κατ' ἀποκοπὴν ἢ καὶ συνε-
στά. Πολλοὶ ἐργάζοντο οἰκογενειακῶς.*

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισα-
κατόροι κλπ.). *Ὑποτασσόμενοι ἢ ποικιλοτρόπως*

Ἡ ἀσχετοτέρα τάξις (κατὰ τὴν ὁμιλίαν τῶν κτημάτων).

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα). *ἔ. εἶδος.*

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέριμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομισθοῦ εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ;

*Ἐποχικῶς καὶ ἐντόπιοι ἄνδρες καὶ γυναῖκες,
ἀμόμην καὶ παιδιὰ. ἤμεροιστο ἐξ εἶδος, κατὰ τὴν
συμφωνίαν.*

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ;

Ναί. ἐν γῇ. ἐντόπιοι, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἄλλων μέρων.

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ;

Δὲν διαφέρουν πονδερὰ.

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρα-
ματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ;

Ἐπὶ τὸν σιδηρῶδη. Τυροκόμοι.

- δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμῖας μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;

ἤμωαινοντο μόνον με ζωϊκὴν κόπρον.
.....
.....
.....

- 2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ... *ἀπὸ τὴν καλοκαίρι (1944)*

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; ... *ἤδη ἀπὸ 1914. Σιδηροῦν μηχανὴ ἀπὸ 1933 καὶ ἐντερεν.*

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; ... *ἐχρησιμοποιεῖτο μόνον ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων κτημάτων. Τελειοὶς χρησιμοποιεῖται καὶ διγίτρα διὰ τὸ ἐξάγειν ἐξ ἀρούρης τῶν γιγάντων καὶ ἀραβοσίτων χειρουργοῦν. Ἡ ἀρούρα κατασκευάζοντο ἀπὸ ἐντοσίαν σιδηροῦ.*

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄρότρου με τὰς ἀντιστοιχοῦς ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. *Ράβδος (ἀρούρα)* 4. *Παλινεμ* ... 7. ... 10. *Ἀρίσι*

2. *Ράβδος* ... 5. *Σάμουι* ... 8. ...

3. *Σιδηροῦ* ... 6. ... 9. *Βοτρίο (ὡς πρὸς τὸ ἔλκεν τὸν ἄροτρον καὶ ἀντικαθίσταται καὶ ἀντικαθίσταται)*

*Τὸ κατατιθέμενον ἄροτρον
δὲν ἀρκεῖ καὶ τὸ
χρησιμοποιεῖται ἐν
τῷ χωρίῳ (ἔλα φωτογραφία)*

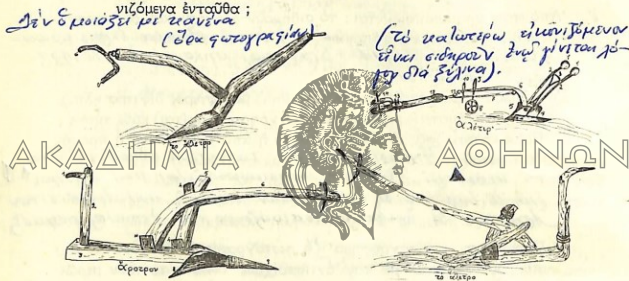
*Τὸ κατατιθέμενον
ἄροτρον δὲν ἀρκεῖ σιδηροῦ,
ὡς ἀπὸ τῶν ἀναγράφεται, ἀλλὰ
ἔστιν.*

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) ... *1954*

- 3) Μηχανὴ θερισμοῦ ... *1947*

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν)...1947.....
 5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ ...1933.....
 στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ
 παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον
ὑπῆρχον καὶ δεῖκοι, ἀλλὰ κατεσκευάζοντο
καὶ ἀπὸ τοῦ ἰδίου τοῦ γεωργίου:

- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄρότρου εἰς τὸν τόπον
 σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
 εἰς τὸ χρησιμοποιοῦμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκο-
 νιζόμενα ἐνταῦθα ;

- 3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶ-
 ται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς
 ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν
 ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1.	6.	11.
2.	7.	12.
3.	8.	13.
4.	9.	14.
5.	10.	15.

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(ἔδε φωτογραφίαν
ἡ ὁμοιογραφία ἔχει
εὐάρεσιν εἰ 1)

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμῃσιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὄλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφίων ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφή-
σατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφορῶν τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

Ὅχι. Ἐχρησιμοποιοῦντο θνῖα μυτερὰ διὰ τὰ συμπε-
ράματα αὐτῶν ἐδάφη, ἐνῶ διὰ τὰ χωματερὰ ἀλῆτερα.

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;... ἴδε... ἐ. κ. ἀνωτέρω
Ἰχνογράφημα.

- 6) ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου;... ἴδε... ἐ. κ. ἀνωτέρω.

Ἐ. κ. ἀνωτέρω... ἀποβιβάσματα (ἢ ἀποβιβάσματα
ἐνὶ ὄψει). ἔχοντα... ἀρότρου... ἢ... ἀλῆτερα... σημεῖα...
... ἐν... ἀρότρου... δὲν... ἀλῆτερα...

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
(π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαί κλπ.).....

πριόνι (μυσομύ), ἀρίδα (μυσομύ), σκεπάρνι,
ξυλοφάρι (ντερεσέ), ξυλοφάρι (μυσομύ).....

- 8) α) Διὰ τὸν ἄρτοτον (ζευγάρισμα, ὄργανωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ.
ἵππος, ἡμίονος, ὄνος, ... *βοῦς, γαίω, ζευγύ, ἵππος* καὶ
ἐπιβατοί.
β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργανωμα δύο
ζῶα ἢ ἓν; ... *δύο ζῶα*.
- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός;
εἶναι ἀναγκαῖον ὁ ζυγός

Σχεδιάσατε την μορφήν του παλαιότερου και του σημερινού ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἑξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λουῖρα, ζεύλες, πιζεύλια κλπ.).

Το νέο νόμο (1) χρησιμοποιείται ως

Ἰδὲ ἡμεῖς καὶ τὸ εὐαγγέλιον ἡμεῖς ἡμεῖς
 καὶ τὸ εὐαγγέλιον ἡμεῖς ἡμεῖς ἡμεῖς
 ὡς ἡμεῖς ἡμεῖς ἡμεῖς ἡμεῖς ἡμεῖς
 ... (ἡμεῖς ἡμεῖς ἡμεῖς ἡμεῖς ἡμεῖς)

- 10) Σχεδιάσατε ιδιαίτέρως την μορφή των ζευλών του ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. (Στοιχ. 36. παρακείμερον)

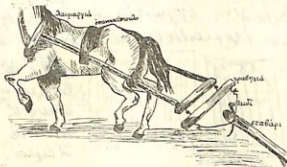
Co. de 6 meo. e xiv lo.
de 70 na lu pedro

- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κῆκος ἐκ σιδήρου, ἐξ αἵλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λούρι, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάστε αὐτόν). Ἐγείρεται... τοῦ αἵλου (λούρι) ... καὶ ἐπὶ τὸν στερματὸν (ἦτορ ἐπὶ τὸ σχεδιάγραμμα α)

- 12) 'Από πότε γίνεται το ὄργανο δι' ἐνὸς ζώου ; ἀπὸ 1920 (μόνον)
Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζεψιμον) εἰς τὸ ὄροτρον ;
μετὰ ἀπορρίψεως
Ζει Ζι. Ζαδ. εἰς μέλει ἀφαιρέσει τὸν ἑστῶτα μαθητήν
καὶ καί εἰς τὸν γαστράκιον τοῦ σπουτοῦ εἰς συνέχειας
προσσεύονται οἱ φύλλοι.

Περιγράψατε καὶ σχεδιάσατε (ἢ φωτογραφήσατε) τὴν σκευὴν,
τὴν ὁποῖαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ
εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον.... *Σήμερον, χρησιμοποιεῖται*
ἡ γεωμετρία, παλαιότερον δὲν χρησιμοποιεῖτο
ἐν βῶν δι' ἀποφύγεσιν. Τὴ δύο βῶν (βόες)
δὲν ἔχουν περὶ αὐτὴν διεσπῆν.

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) : 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης
τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλας) 2) γυναῖκα 3) ὑπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα
ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας... *Συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας*

Συνήθεια, ὁ ἰδιοκτήτης ἀργεῖ.

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ
τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε,
εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) ... *Ἡ φωτογραφία εἶναι...*
ἐν ἀρίστῳ... 1.2. ζεύξιμον

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

... κατὰ τὸν ἑαυτοῦ τρόπον (ἢ κατὰ τὸν...)
... ζεύξιμον.

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ
ὄργωμα· μὲ σχοινί, τοῦ ὁποῖου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα
τῶν ζῶων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).
Ἐνδεχόμενόν ἐστιν ἐπὶ τῷ κέντρῳ τοῦ ἀρότρου...
ἢ κατὰ τὸν ἑαυτοῦ τρόπον.

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγένετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Με' τὸ ξύζινον δὲν ἐνηκουροῦνται αὐλακὴς...
ἐνὺ με' τὸ εἰσπρῶν γίνονται αὐλακὴς.....

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

Με' τὸ ξύζινο θορνίσιον εἰς ἀγρὸν καὶ ἐνὺ θορνίσιον...
ἐνὺ θορνίσιον ὡς θορνίσιον εἰς τὸ ἄλλο ἄγρον

Με' τὸ εἰσπρῶν γίνονται αὐλακὴς ἐνὺ θορνίσιον...
ἐνὺ θορνίσιον ὡς θορνίσιον

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγένετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὴς ἢ σπορίαι, ντάμιες, σισαίτες, μεσοράδες κ.λ.π.);

Με' ὥσπερ (εὐκαίριον), χωρίδιον...
.....

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά); μετὰ αὐλακιάν;

Ναί μετὰ αὐλακίδας

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μετὰ σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιηθῇ ἄροτρον;

Ποῦθεν αἱ

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μετὰ τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ.

Διὰ ὥσπερ ἐξασπρῶν ὥσπερ (εὐκαίριον).....

Δι' ἄλλα ὀργώματα κατὰ τὴν ἑξῆς, ἀναλόγως τῶν ὁδῶν.....

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρήσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. ... Διὰ εὐσπορὰν... (εὐχρησ.) ...

Δι' ἄλλα ὀργώματα βαδία ἢ καὶ ὀπίσθεν ἀναδύσας
ὡς ἐδάφους.

γ) Ἀροτρίασεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποῖαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

Διὰ εὐχρησ. βαδία... τὸ κατὰ τὴν ἀρχὴν... (κατὰ τὴν ἀρχὴν), ὡς γύρισμα (ἄλλα) ...

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἄνωτέρω)

Κηπευτικῶν... ἀναδύσας... ἐξ ἀναδύσας...
εὐχρησ. βαδία... (εὐχρησ.) ...

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δεόν νὰ ἀφεθῇ ἀσπάρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρανάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν. ...

... ἐξ ἀναδύσας... ἐξ ἀναδύσας...
εὐχρησ. βαδία... (εὐχρησ.) ...

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιεργείας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποῖαν ἐποχὴν; ...

... ἐξ ἀναδύσας... ἐξ ἀναδύσας...
εὐχρησ. βαδία... (εὐχρησ.) ...

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σποράν. π.χ. τὸ δισάκι· εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; ...

... ἐξ ἀναδύσας... ἐξ ἀναδύσας...
εὐχρησ. βαδία... (εὐχρησ.) ...

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδᾶρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

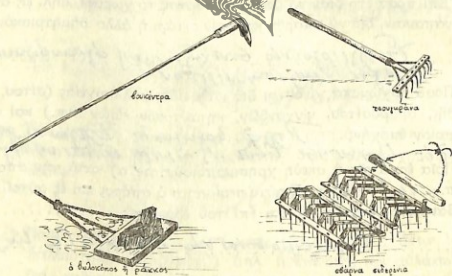
μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ;

... *Ὡς ἔχει κομμάτι εἰς εἰδηρὰν ἀντιγραφὴν (ἢ ἄλλο)*
ἢ ὡς εἰσὶν μερὲς τῆς δουλειᾶς. (ἢ ἄλλο).

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργανον ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); ... *Ὁχι.*

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπλὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

Τὰ χεῖρσιν ἔχον ὄργανα καὶ ὀργάνισμα ὅσων
ἢ ἄλλων. Στὴν δὲν ἀποδείκνυται.

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἢ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

*Χρησιμοποιεῖτε τὴν τρέφα ὅταν καὶ χρησιμοποιεῖτε
τὸ διὰ τὸ χράσιμο καὶ ἀναγράφει τὸν ἔργον.*

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι ποὺ ἐκτελοῦν

*Δὲν ὑπεῖχαν βοῆδοι. (ὅταν χρησιμοποιεῖται
τὴν τρέφα, διὰ τὴν μέθοδον εἰς τὸν ἔργον, ἐκτελεῖται καὶ ἡ
βοήθεια διὰ τὴν μέθοδον εἰς τὸν ἔργον.)*

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπο-
ρὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου
εἶδους.

*τὰ χωράφια καὶ τὰν καλλιέργειαν καὶ
τὴν σπορὰν παραμελεῖται. Π.χ. χρησιμοποιεῖται τὸ χωρά-
φιον διὰ καλλιέργειαν ὀσπρίων.*

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν
ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ.

*ὑπεῖχαν λιβάδια (μεγάλα ποταμὶ καὶ λιβάδια)
ὅπου καὶ βοσκοῦντο (καὶ αἴετα) καὶ οὐκ ἔχον
τὸ χρέον.*

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμη-
λων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιῆς (βραγιῆς)
καὶ ἄλλως.

Δὲν χρησιμοποιεῖται τὸ εἶδος οὐδὲν.

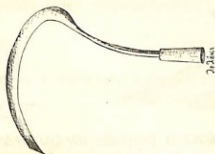
Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ.)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)

...δρεπάνι με κείονι (εργαεὶς ματαεὶα)
...καὶ ὠμοκίβητο βελῶ...

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφορῶν εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.

...ὡς εἶναι εἰς (εἰς τὴν εἰκόνα)...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΕΛΦΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζῴων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα).

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν)

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;

...ἡ χειρολαβὴ ἦτο ξύλινη. τὸ σκελετὸν μέσο
...ξύλινον βελῶ... ὡς... τὸ εἶδος (1)

5) Ποῖος κατεσκευάζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) ... *ἐν τοῖς πεδίοις*

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *ὄχι*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. ... *ἐν τοῖς πεδίοις καὶ ἐν τοῖς λόφοις*

2) Οἱ στάχυνες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσιν) εἰς τὸ χωράφι μαζί μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται).

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξιές, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; ... *ἐν τοῖς πεδίοις καὶ ἐν τοῖς λόφοις*

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

*10-15 δράγματα ε' ἵνα μὴ ἐκφυγῇ
ἐν τοῖς πεδίοις καὶ ἐν τοῖς λόφοις
ὄχι ἀπὸ τῶν ποταμῶν καὶ ἐκ τῶν λόφων*

5) Πῶς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές.

..... *εὐκάλια (ἀμαλίες)*

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποῖον ;

..... *ἄνδρες καὶ γυναῖκες*

..... *Δὲν ἔρχοντο ἀπὸ ἄλλων χωρῶν θερίζοντες*

- 2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκόπην (ἐξοκοπήν). Ποία ἦτο ἡ αμοιβή εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε με τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας οὐματολογίαν).

..... *Ἐάν ἔρχοντο θερίζοντες ἀπὸ ἄλλων χωρῶν*

..... *(ἀπὸ χωρῶν ἐξοκοπῆς). ἔλαβον κατὰ ἡμέραν*

..... *ἢ εἰς εἶδος ἐντάφιος. ἔλαβον δὲ ἀπὸ*

..... *ἀπὸ τῶν δὲ πρὸς τὴν ἐργασίαν*

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἐναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;

..... *Ἄρα. Συνέλαβον φορεῖν κορδέλα (ἄνδρες*

..... *καὶ γυναῖκες)*

- 4) 'Εδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

Εἶλε, ὡς εἶ! ἤρχισαν Δουλέραν ἐν τῇ
 ἢ τῇ τῇ. Ἀφῆρμον ἢ δὲν ἀφῆρμον (ἢ
 δὲν ἰνῶρμον καὶ ἢν ἡφῆρμον.)

- 5) 'Ετραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικά τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά.

Εἰσαγῶδα ἐλῆγῶδα. ὡς εἶ. ἢ δὲν ἢ δὲν.
 ἀφῆρμον καὶ ἢ δὲν. (καὶ ἢ δὲν ἢ δὲν)

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχους ποὺ μένουν ἀθέριστοι ; (Εἷς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχους πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι
 ἢ δὲν.

Τὸ εἰσαγῶδα ὡς εἶ. ἢ δὲν ἢ δὲν.
 ὡς εἶ. ἢ δὲν. ἢ δὲν. ἢ δὲν. ἢ δὲν.
 ἢ δὲν. ἢ δὲν. ἢ δὲν. ἢ δὲν. ἢ δὲν.
 ἢ δὲν. ἢ δὲν. ἢ δὲν. ἢ δὲν. ἢ δὲν.

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

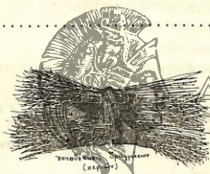
- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέραις ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Τὸ δεμάτιασμα ὡς εἶ. ἢ δὲν ἢ δὲν.
 ὡς εἶ. ἢ δὲν. ἢ δὲν. ἢ δὲν. ἢ δὲν.
 ὡς εἶ. ἢ δὲν. ἢ δὲν. ἢ δὲν. ἢ δὲν.
 ὡς εἶ. ἢ δὲν. ἢ δὲν. ἢ δὲν. ἢ δὲν.
 ὡς εἶ. ἢ δὲν. ἢ δὲν. ἢ δὲν. ἢ δὲν.

- 2) Πῶς ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἔδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Ἐδένοντο ἀπὸ ἐξ ἑαυτῶν ἡ παρασκευασθέντων
 δια καὶ ἑνὸς ἐξ ἐκείνων τῶν ἑργαλείων
 (ὡς ἐν τῇ μετὰ ταῦτα εἰκονίᾳ).....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;.....

Ἐμαζύνοντο εἰς ἑνὸς ἀπὸ τῶν ἐν τῷ ἀγρῷ
 ἀπὸ τοῦ ἑνὸς (κεντρικοῦ) καὶ ἐκείθεν
 ἀπὸ τῶν ἑνὸς ἐκκεντρικῶν ἀπὸ τοῦ
 τοῦ αὐτοῦ ἐκκεντρικοῦ (κεντρικοῦ).....

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

ἀπὸ τοῦ 1926. —

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

Στ' αὐλαίς ἢ αὐόσιαις 60 ἡμ.

65' τράμια.....

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισιμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τοῦ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἄρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν.....

Με' ἐν τούτῳ. Στ' ἀμμουτέρας ἰσθμῶν
καὶ με' ἐν χερσὶ. Ἡ καλλιέργεια ἐν
σαλάς, σήμερον εἶναι ἀδύνατον.

στ'. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

Α) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
χειμῶνα με' ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον). Ἐάν
ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.....

Μόνον με' χόρτο λιβάδιον (ἤξεο χόρτο)
ἢ με' σόμα (καλαμώσις φρεν.).....

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
σαν κ.ἄ.). .. ~~ἐν τούτῳ. ἤξεο χόρτο. ἐπείγετο ἐν γόνιῳ~~

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

Με' ἐν τούτῳ.....

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐκρησιμο-
ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας), *Τὸ χωρὶο ἐνδείξιμο μετ' εὐδοκίας*
ἐκταγόμεναι ἐκτρέφειτο διὰ τὴν φρεσίνος καὶ
ἐκτρέφει μετ' αὐτῇ (ἀπὸ τῆς κατὰ φύσιν) καὶ μετ'
διουμανῆς.

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορὰ τῶν δεματιῶν πρὸς άλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἄλωνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Τὰ δεμάτια ζυμεναν ἐν τῷ χωράφει. Κατόπιν μετεφέροντο
εἰς τὴν αὐλὴν. ἐξ ἧς ἐκτρέφοντο καὶ σπυρίδιον,
ὅπου ἐκτρέφοντο ἐξ ἐκταγόμεναι. Τῶν αὐτῶν ἐκτρέφοντο
ἐκτρέφον καὶ ἐν χωρὶοι καὶ ἐκτρέφοντο ἐν χωρὶοι
τὰ δεμάτια ἐκτρέφοντο καὶ ἐκτρέφοντο (ἐκτρέφοντο)

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος οἷου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως;

Ἐκτρέφοντο ἐκτρέφοντο (ἐκτρέφοντο) τὰ δεμάτια ἐκτρέφοντο
ἐκτρέφοντο ἐκτρέφοντο ἐκτρέφοντο ἐκτρέφοντο ἐκτρέφοντο
ἐκτρέφοντο ἐκτρέφοντο ἐκτρέφοντο ἐκτρέφοντο ἐκτρέφοντο
ἐκτρέφοντο ἐκτρέφοντο ἐκτρέφοντο ἐκτρέφοντο ἐκτρέφοντο

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἄλωνι διὰ τὸν άλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννημάτος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἄλωνι;

Ἐκτρέφοντο ἐκτρέφοντο ἐκτρέφοντο ἐκτρέφοντο ἐκτρέφοντο
ἐκτρέφοντο ἐκτρέφοντο ἐκτρέφοντο ἐκτρέφοντο ἐκτρέφοντο
ἐκτρέφοντο ἐκτρέφοντο ἐκτρέφοντο ἐκτρέφοντο ἐκτρέφοντο

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἄλωνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποῖαν θέσιν;

Ἐκτρέφοντο ἐκτρέφοντο ἐκτρέφοντο ἐκτρέφοντο ἐκτρέφοντο
ἐκτρέφοντο ἐκτρέφοντο ἐκτρέφοντο ἐκτρέφοντο ἐκτρέφοντο
ἐκτρέφοντο ἐκτρέφοντο ἐκτρέφοντο ἐκτρέφοντο ἐκτρέφοντο

- 5) Τὸ ἄλῳνι ἀνῆκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλὰς οἰκογενεῖας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. με ποῖαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Τὸ κῆρὶς ἀνέσκει ἐξ ἑλίου σκηνώσεως. Ὑποφωτισ-
μοὶ σκηνώσεως καὶ οὐκ ἔχον κῆρὶς, οὐτε ἐξελίξαι
ἐν τῷ κῆρὶς ἐν γένεσι. -

- 6) 'Από πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ;

Υποχρεωθὲς πρὸς τὴν μίαν ἑξῆς καὶ διὰ τὴν ἑνὴν
ἀποφασίζω μὴν (μὴν πρὸς τὴν ἑξῆς ἀποφασίζω).

- 7) Εἶδη ἀλωνιδῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χῶματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε την κατασκευήν ἑκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

5 Ημεν χωματώματα. οί χάρται ζυγίσοντο με' υπομνησ-
 χήματα (ἀνερμυδὲς χάρται) καὶ ἐν στήθεϊ με'
 βαλὼν. βάλων.

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἄλωνα ἑκάστον ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἄλωνισμοῦ· (π.χ. τοῦ χωματάλωνος· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρχει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν καὶ ἀγύρων)..... *τοῦ χωματάλωνος· ἔχον... λοκώματα*

καὶ ἀχύρων). . . . Ὁ Ζωὴ κ. ἀν. εἶχαν . . . λογικὰ καὶ
πνεῦμα. Ἄρα ἐκκαθαρίζοι οἱ Ζωολογοὶ θηρία
ὅτι ἄρα ἐκ νεκροῦ καὶ καὶ θάνατον
καὶ ἰσχυρὰ σου. (ὁρᾷ ἄχρυν).

- 9) Ἡ ὡς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἁλωνιοῦ καὶ ἡ ἔναρξις τοῦ ἁλωνισμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;

Δηλ. διατίχει πατριωτικόν ημετέραν θρη.
Τούτο έμφορτο δυνά τον πατριώ. Πόντιν, ε. προσ
ηρχισι από μετ' έξοδικαυθ.

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἁλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἄπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἄλω-

νισμόν; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἶονδήποτε ἄλλον.

Παλαιότρον δὲν ἐκρημικωσιεῖτο θανάσιον, οἷτις ὁ ἀλωνισμὸς ἐπὶ
νέλο μετὰ τὰ βόδια; τὰ δαυτὰ πάλιν ἀρχὴν ἀδυνατοῦν δώ. ἐνός. ἐλά.
νὰ καλῶνται. τὰ... σταχύα (καὶ τὸς σόβας), ἐν ἀνιχία. ἔαυρον με-
γιστοῦν σῖλα (λίαν) διὰ τὰ ἐκουλῶνται ὁ ἀλωνισμὸς...
Μεγιστοῦν θύμω ἔρχεται νὰ περὶ τὴν ἀνιχία. ἀνιχία...
τὸ δαυτοῦ σφαιρικοῦ τὰ ἀρχα. τὰ σημάτια ἐμύνητο καὶ
ἐκουλῶνται μετὰ
σταχύα ἀρχὴς ἐν
κείνῳ. ↓ ↓
→ → π.π.

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιο-
ήσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένου ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
νισμοῦ ἑνὶν στυλός, ὕψους δύο μετρῶν (καλούμενος στήγερός,
στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.α.), ἀπὸ τοῦ ὁποῖου ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον των τὰ ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχωνται γύρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ σταχύα.....

Παλαιότρον μετὰ βόδια (δὲν ἐνέγκει θανάσιον)...
τὰ σημάτια... ἀνιχία... καὶ τὸς σόβας...
ἐνός... ταῦτα... ἀδυνατοῦν... ἐνός... δαυτὰ...
καλῶνται... σῖλα... διὰ τὰ ἐκουλῶνται ὁ ἀλωνισμὸς...
χρῆμα... (ὁ ἀλωνισμὸς ἐκέρχεται ἀπὸ τοῦ στυλοῦ)...
...

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλωνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
στυλον μετὰ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειάς,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στυλός εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλωνισμοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειὰς περὶ τὸν
λαιμόν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλωνισμός κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

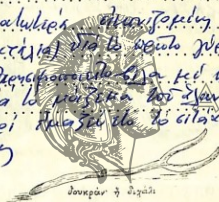
δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;

Ἄρχεται καλὸς γὰρ 10 π.μ. ἐξέχει γὰρ 3-4 μ.μ.

ἐνὸς ἡμεροσίου ὡς ἀνέχεται.

12) Ποία ἄλλα ἀλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

Ἡ κατωτέρω ἀπεικονισμένη ράβδος εἶναι
(μετὰ δύο τεκτάρια) ὑπὸ τὸ ὄνομα γέρικον τοῦ ξενίου.
ἢ ἀντικαταστάσει τοῦ ξενίου μετὰ δύο τεκτάρια
(ἐξιστάται) ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ ξενίου καὶ ἔχει
τὸ ἄκρον ὡς ἀνέχεται ὡς εἴναι ἐν τῷ ξενίῳ
δι' αὐτοῦ

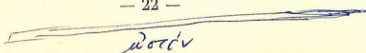

13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μετὰ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
πτους στάχυν ; ἔχειται καὶ ἡ ἀντικαταστάσις τοῦ ξενίου γινώσκει δὲ
τὸ οἶκτον ὡς εἴναι ἐν τῷ ξενίῳ τοῦ
ξενίου γινώσκει δὲ

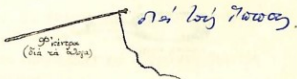
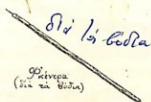
14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβερρα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κύ-
πτημα τῶν ζῶων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ
φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχε-
διάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).

Ἡ ράβδος εἶναι ὡς εἴναι (ἔχει γὰρ ὡς εἶναι ὡς εἶναι)
μῆκος 2 μ. ἀπὸ τοῦ μὲν μὲν ὡς εἶναι

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἡλωνίζοντο καθ' ἡμέραν ... *ἑξήκω ἐξα. παρμύνη.*

Μόνα μετ' ὁρώς, ημετέρο

- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἄλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνηθοῦν διὰ τὴν ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

Δὲν αἶχε εἶδεν ὁμοσίᾳ.

- 17) Ποιοι αλωνίζουν : ο ίδιος ο γεωργός με ιδικά του ζώα ή υπήρχον (ή υπάρχουν ακόμη) ειδικοί αλωνιστάι (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τσσιπάνηδες, καλούμενοι αλωνιστῆς καὶ ἀγωγιάτες), οἱ ὁποῖοι εἶχαν βοδία ἢ ἄλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν .

ῥωπόμενον. Ἐπίδομοι ἐκτελέσαν (καρματισμοῦ),
οἱ δὲ οὗτοι εἶχον ῥόδα ἐν γυν. τὰς ἀπορροαί-
ας εὐεχόμενοι ὑμῶν καὶ εὐχόμενοι ὑμῶν καὶ ῥόδα
ἐν γυν. καὶ ῥόδα ἐν γυν.

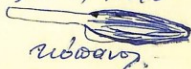
- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μὲ ζῶα καὶ μὲ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρήσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μὲ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

Ἐκκωνίζον με κωνων, ἡ σιμακι, ἡ γαββια,
γακκ, ρεβιδια.

- 19) 'Ο κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

Στέφανο νόταρο, και ματσερινάζιλο κίσο
σουταίς. (Γέει υόρο θύρα). 980-γ μήλο

Index 10-12 incl.

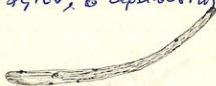

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου;
(π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.)... *ὁ ἀλάχνα δὲν ἐκωφανί-*

*ζοντο ἤ... ἐκωφανίζοντο... Ἐκωφανίζετο ἡ εἰσπληγὰς
σάμα, γαυὴ, ρεβίδια καὶ ἄλλων, ὅ ἀραβόσινα.*

Κοπάνος στεφανῶς

ξύλο καμπυλωτό διὰ τὸ κοφόνεμα
μικροῦ ἀμφοῦ δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά;
Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν;

*ὁ κοπάνισμα ἐγένετο ἀπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας, (ἐκ τῶν δημητριακῶν
ἐκωφανίζοντο μόνον αἱ εἰσπληγὰς)*

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

Τὸ κοπάνισμα ἐγένετο ἐν ἀποχωρισμῷ
χωρὸν καὶ ῥῶνιν ἐν κλίμα καὶ ἐν ῥῶνι
καὶ ῥῶνι καὶ ῥῶνι καὶ ῥῶνι καὶ ῥῶνι
καὶ ῥῶνι καὶ ῥῶνι καὶ ῥῶνι καὶ ῥῶνι
καὶ ῥῶνι καὶ ῥῶνι καὶ ῥῶνι καὶ ῥῶνι

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναί, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

Ἐργαζομένης καὶ ῥῶνι καὶ ῥῶνι καὶ ῥῶνι
καὶ ῥῶνι καὶ ῥῶνι καὶ ῥῶνι καὶ ῥῶνι
καὶ ῥῶνι καὶ ῥῶνι καὶ ῥῶνι καὶ ῥῶνι
καὶ ῥῶνι καὶ ῥῶνι καὶ ῥῶνι καὶ ῥῶνι

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνετο χρῆσις ἀλωνατικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας.

Ποῖος τὴν ἐπρωμηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς).

Καὶ ῥῶνι καὶ ῥῶνι καὶ ῥῶνι καὶ ῥῶνι
καὶ ῥῶνι καὶ ῥῶνι καὶ ῥῶνι καὶ ῥῶνι
καὶ ῥῶνι καὶ ῥῶνι καὶ ῥῶνι καὶ ῥῶνι
καὶ ῥῶνι καὶ ῥῶνι καὶ ῥῶνι καὶ ῥῶνι

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοίμαστοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Με ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.

ῥῶνι καὶ ῥῶνι καὶ ῥῶνι καὶ ῥῶνι
καὶ ῥῶνι καὶ ῥῶνι καὶ ῥῶνι καὶ ῥῶνι
καὶ ῥῶνι καὶ ῥῶνι καὶ ῥῶνι καὶ ῥῶνι
καὶ ῥῶνι καὶ ῥῶνι καὶ ῥῶνι καὶ ῥῶνι

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

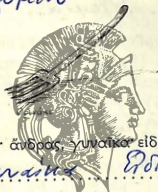
ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.

ἔχει ἐκὼς ἐφορητὸν. ἔκτονον κρυφῶς.
καὶ ἢ σπηχίᾳ ἔχειται ὁ λίνισμα.

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχθυογραφήσατε τοῦτο.

ἔστιν ἐν θρινάκι ὁ λίνισμα. ἄλλ.
ἔχειν ἑξῆς ὡς τὸ τετρίον, ἀφ' ὧν
μὲν ὁ λίνισμα.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λινῶς (ἀνέμιζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λινιστῆς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

ἄνδρας καὶ γυναῖκα ἰσοδουλῶν ἐν ἀνδρῶν.

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεῦτερον ἁλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

τὰ λευκὰ ἐν τῷ σιτίᾳ ἐν τῷ σιτίᾳ.
ἐν τῷ σιτίᾳ ἐν τῷ σιτίᾳ ἐν τῷ σιτίᾳ.
ἐν τῷ σιτίᾳ ἐν τῷ σιτίᾳ.

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξὶς τῶν ζώων διὰ τὸ δεῦτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἁλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἁλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο

*Ἐκκοιῖσθαι ῥερίσθαι ἐ' ἐ' ἔκκοιῖσθαι
καὶ ἐ' ἐ' ἐ' ὅσα ἔκκοιῖσθαι ῥερίσθαι ἐ' ἐ'
ζωὴ ὡς ἐ' (μύσθαι). ἔκκοιῖσθαι ῥερίσθαι
ἐ' καὶ ῥερίσθαι (μύσθαι). ὅτι ῥερίσθαι.....*

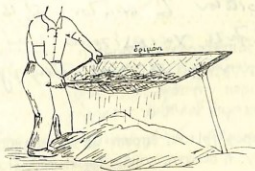
- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμένοντα
χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

*Ἐκκαρπὸν (μύσθαι) ῥερίσθαι ῥερίσθαι καὶ
ἐκκαρπὸν ἐ' ἐ' ἐκκαρπὸν ἐ' ἐ' ἐκκαρπὸν ἐ' ἐ'
ἐ' ἐ' ἐ' (καρπὸν).....*

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ύλων ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρῶθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων μὲ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

Τὸ κόκκινο ἔλε δρεκόνινον μὲ δασύ πῆλ.
 ἔμαζετο ~~ΠΕΡΑΜΕΝΙ~~ μὲ Πάμελον πορὶ λῶν.
 70 κύνλου ὡπενά χωρὶς ἐν γυνυμ. ταῦτα
 ἔβαν διαβόρον σχήματα. τὸ θωροβόμα
 ἔρμειμοκαστὸν ἔχει.

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται ; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ;

οὐδὲν διὰ τὸν ἀνθρώπου συνθῆκε.
 ἔνι κύνλου μὲ δασύ πῆλ. καὶ πορὶ λῶν.
 ὁ σωρὸς καὶ ἐν συνήθει. ἔχει δασύ
 χυρῆμα. (κύνλου).

- 8) Ἀλλὰ ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

Ὅταν ἔρετον τὸ πῆλ ἐν δρεκόνινον
 ἔμαζετο καὶ πορὶ λῶν καὶ πορὶ λῶν
 διαβόρον μὲ δασύ πῆλ. καὶ πορὶ λῶν.

- γ'.1) Ποῖαι ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἁλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἁλώνι ; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις ὀκάδας, εις κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας)...

ῥαχίονος δὲ ἀλά (γ. 10. 10. 10). Περὶ τοῦ μετ' ὧ
νύκτεο κίβου τοῦ δὲ ἀλά καὶ ἀποκρίσεως
ὡς ἀποκρίσεως. Τὸ δὲ ἀλά ἰσοπρόσθετο εἰς τὸ
ἀλά. Ἡ κίβου ἰσοπρόσθετο μετ' ἑνὸς μετ' ἑνὸς

μικροκοιλία

κουτίον

(ῥαχίονος
40-50-3000)
48-3000

- 2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἀλώνι ;
α) τὸ παπαδιάτικο, Διὰ τὸ ῥαχίονος ῥαχίονος ῥαχίονος
β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο, ῥαχίονος ῥαχίονος ῥαχίονος
γ) τὸ γυφτιάτικο, καὶ τὸ ῥαχίονος
δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα,
χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτο-
γραφίας αὐτῶν) ...

μετ' ἑνὸς = 48-3000, ῥαχίονος
ῥαχίονος ῥαχίονος ῥαχίονος ῥαχίονος
ῥαχίονος ῥαχίονος ῥαχίονος

- 3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ
ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκ-
κων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετι-
κὰς συνηθείας) ... ῥαχίονος ῥαχίονος ῥαχίονος
ῥαχίονος ῥαχίονος ῥαχίονος
ῥαχίονος ῥαχίονος ῥαχίονος

- 4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ
χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; ... *Τὸ σῶμα... ἀνεκκενέμενο.*
δὲ αὐτὸ... ἐκείν... τὸ τοῦ κυρίου ἐ
ἐκείνου... μετὰ τὴν...

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυν ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

Ὁ σπόρος... ἀπὸ ἀρεκενέμενου
ἵσταται καὶ ἐκκενέμενο... χερσὶν
καὶ ἀποκαταστάται... ἐκείνου...

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύνων,
 τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Ἄρα... ἐκείνου... ἀπὸ... ἐκείνου...
ἵσταται... ἐκείνου... ἀπὸ... ἐκείνου...

- Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς τοῦ φυλάσσεται.
 πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ...

Ἄρα... ἐκείνου... ἀπὸ... ἐκείνου...
ἵσταται... ἐκείνου... ἀπὸ... ἐκείνου...

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Κατὰ τὴν 1^{ην} Μαρτίου, ἀπὸ... ἐκείνου...
ἵσταται... ἐκείνου... ἀπὸ... ἐκείνου...

- Εἰς ποίας ἡμέρας, ποίαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; ...

Κατὰ τὴν παραμονὴν καὶ ἀποκριῶν
καὶ τὴν 1^{ην} Μαρτίου, κατὰ τὴν... ἐκείνου...
ἵσταται... ἐκείνου... ἀπὸ... ἐκείνου...

2) Πώς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

Ἡ φωτιά εἶναι πυρὰν.

β'. 1) Ποιοὶ ἀνάπτουν τὴν πυρὰν; παιδιὰ, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος; ...

Ὁ οὐρανὸς εἶναι ὁ πυρὰν καὶ ὁ οὐρανὸς
(ὁ οὐρανὸς)

2) Ποῖος ἢ ποιοὶ συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυρὰν.

Τὰ κλέπτουν; Ἄν ναι, ἀπὸ ποῖον μέρος;

Ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ.

3) Πώς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

Ἡ φωτιά εἶναι ὁ πυρὰν καὶ ὁ οὐρανὸς
(ὁ οὐρανὸς) καὶ ὁ οὐρανὸς καὶ ὁ οὐρανὸς

καὶ ὁ οὐρανὸς καὶ ὁ οὐρανὸς καὶ ὁ οὐρανὸς
καὶ ὁ οὐρανὸς καὶ ὁ οὐρανὸς καὶ ὁ οὐρανὸς

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυρὰν;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ξόρκια, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.

Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα

Ὁ οὐρανὸς εἶναι ὁ πυρὰν καὶ ὁ οὐρανὸς
καὶ ὁ οὐρανὸς καὶ ὁ οὐρανὸς καὶ ὁ οὐρανὸς
καὶ ὁ οὐρανὸς καὶ ὁ οὐρανὸς καὶ ὁ οὐρανὸς

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυρὰν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

Χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυρὰν καὶ ὁ οὐρανὸς

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

Καὶ ἐν τῇ Μαρτίᾳ θανάτου μαρτυρο-
μεν ἐν (βοήθῃ) ξηρῇ καὶ ἐν ζωοποιῇ
σοφίᾳ.

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

ὄχι

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῇ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

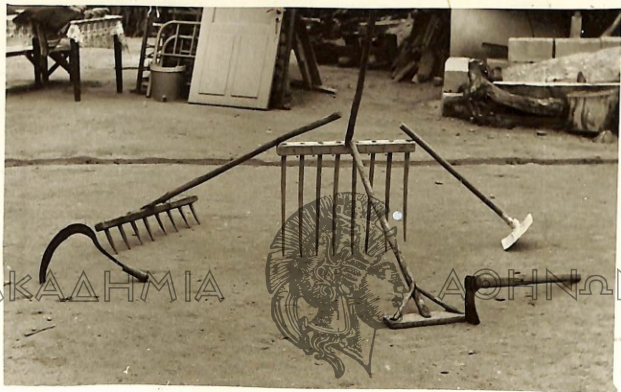
ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Νέα Περικλείου-Βιβλίον
γεωμετρικὰ ἔργα

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ